

PRESSITEADE nr 126/22

Luxembourg, 14. juuli 2022

Euroopa Kohtu otsused liidetud kohtuasjades C-59/18: Itaalia vs. nõukogu ja C-182/18: Comune di Milano vs. nõukogu; liidetud kohtuasjades C-106/19: Itaalia vs. nõukogu ja parlament ja C-232/19: Comune di Milano vs. parlament ja nõukogu ning kohtuasjas C-743/19, parlament vs. nõukogu

EMA ja ELA asukoha määramine: selle üle otsustamise pädevus kuulub liidu seadusandjale, mitte liikmesriikidele

Liikmesriikide esindajate otsused, millega määratakse EMA ja ELA uus asukoht, on poliitilised aktid, millel puuduvad siduvad õiguslikud tagajärjed, mistõttu ei saa nende peale esitada tühistamishagi.

Liikmesriikide valitsuste esindajad valisid 20. novembril 2017 Amsterdami linna kohaks, kuhu viia Londonist üle Euroopa Ravimiameti (EMA) asukoht.

2019. aasta juunis otsustasid nad, et värskest loodud Euroopa Tööjõuameti (ELA) asukohaks saab Bratislava.

Itaalia ja Comune di Milano vaidlustasid liikmesriikide valitsuste esindajate otsuse määrata EMA asukohaks Amsterdam, ning määruse 2018/1718¹, millega see linn määrati pärast selle otsuse tegemist ameti asukohaks. Euroopa Parlament omalt poolt vaidlustas liikmesriikide esindajate otsuse määrata ELA asukohaks Bratislava.

Oma tänaste otsustega jättis **Euroopa Kohtu suurkoda hagi tervikuna rahuldamata.**

Euroopa Kohus alustas tõdemusega, et liikmesriikide valitsuste esindajate ühiselt vastu võetud akte ei saa allutada seaduslikkuse kontrollile, mida teeb liidu kohus ELTL artikli 263 alusel.

Lisaks on tarvis, et see akt ei kujutaks endast tegelikult nõukogu kui liidu institutsiooni otsust.

Neil asjaoludel analüüsis Euroopa Kohus esmalt, kas liidu organite ja asutuste asukoha määramise pädevus kuulub liikmesriikide valitsuste esindajatele, kes teevad otsuse ühisel kokkuleppel vastavalt ELTL artikli 341 sätestatud eeskirjale või kas see pädevus kuulub liidu seadusandjale.

Euroopa Kohus otsustas, et ELTL artikkel 341 ei ole kohaldatav liidu organi või asutuse, nagu EMA asukoha määramise suhtes.

EMA ja ELA asukoha määramise pädevus kuulub seega liidu seadusandjale, kel tuleb seda kasutada materiaalsoiguslikult asjassepuutuvates aluslepingute sätetes ette nähtud menetluste kohaselt.

Seejärel märkis Euroopa Kohus, et **liikmesriikide valitsuste esindajate otsuseid, mis tehti 2017. aasta novembris ja 2019. aasta juunis vastavalt EMA uue asukoha ja ELA asukoha määramiseks**, ei saa kvalifitseerida nõukogu aktideks. Need otsused kujutavad endast, vastupidi, valitsuste esindajate kollektiivselt ja

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1718, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 726/2004 Euroopa Ravimiameti asukoha osas (ELT 2018, L 291, lk 3).

ühisel kokkuleppel vastu võetud otsuseid.

Kuivõrd liikmesriigid on teinud need otsused valdkonnas, kus aluslepingutes ei ole nende tegevust ette nähtud, puuduvad vaidlusalustel otsustel liidu õiguses igasugused siduvad õiguslikud tagajärjed. Tegemist on **liikmesriikide poliitiliste otsustega, mille peale ei saa ETL artikli 263 alusel tühistamishagi esitada.**

Mis puudutab **määruse 2018/1718** peale esitatud hagi, siis Euroopa Kohus **lükkas tagasi kõik Comune di Milano ja Itaalia valitsuse väited, mille kohaselt rikuti parlamendi eelisõigusi ning mille järgi see määrus on õigusvastane väidetava rikkumise tõttu menetluses, mille käigus liikmesriikide valitsuste esindajad tegid 20. novembril 2017 otsuse valida Amsterdamis linn EMA uueks asukohaks.**

Selle kohta otsustas Euroopa Kohus, et nimetatud otsus on mittesiduv poliitilise koostöö akt, mis võib piirata liidu seadusandja kaalutusõigust. **Järelikult ei saa asuda seisukohale, et parlament loobus käesoleval juhtumil seadusandliku pädevuse kasutamisest, pidades end kõnesoleva otsusega seotuks.**

Euroopa Kohus lisas, et parlamendil oleks tulnud juhul, kui ta ei saavuta liikmesriikidega poliitilist kokkulepet EMA asukoha Amsterdamis üleviimise osas, vaielda vastu sellele, et niisugune otsus kajastub liidu seadusandlikus aktis.

MÄRKUS: Tühistamishagiga taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslünka, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kohtuotsuste [C-59/18 ja C-182/18](#), [C-106/19 ja C-232/19](#), ja [C-743/19](#) terviktekstid avaldatakse nende kuulutamise päeval CURIA veebisaidil.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005

Kohtuotsuste kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

